

Neregistrované pečovatelské domy: Příslib rychlé pomoci nebo cesta k problémům?

V poslední době se i v našem regionu objevuje stále více tzv. "neregistrovaných pečovatelských domů" – zařízení, která nabízejí péči a ubytování pro seniory, kteří se o sebe nedokáží sami postarat. Ačkoliv slibují vše, co poskytují i oficiální pečovatelské služby, často fungují bez zákonné registrace a kontroly. V čem tedy může být problém?

Oficiální registrace od krajského úřadu zaručuje, že sociální služba splňuje stanovené standardy – od kvalifikovaného personálu po hygienické a bezpečnostní požadavky. U neregistrovaných domů však tato záruka chybí. Výsledek? Řada rizik, která mohou mít pro obyvatele odkázané na pomoc druhých závažné důsledky. Zde je přehled těch hlavních, které uvádí ve své zprávě ze systematických návštěv v ubytovacích zařízení poskytující péči bez oprávnění Veřejný ochránce práv (r. 2015).

Hlavní rizika neregistrovaných pečovatelských domů:

- 1. Nevhodné prostředí a zvýšené riziko úrazů**
 - Většina těchto zařízení není kolaudována pro potřeby seniorů. Často nejsou bezbariérová, chybí označení prostorů, což může být zvlášť nebezpečné pro klienty s demencí. Absence signalizačního zařízení také zvyšuje riziko, že pomoc dorazí pozdě. Extrémní riziko hrozí v případě požáru či jiné živelné katastrofy.
- 2. Chybějící soukromí a nedůstojné podmínky**
 - Mnoho klientů je umístěno na přeplněných pokojích, často bez možnosti soukromí i při provádění hygieny. Tato praxe nejenže podkopává důstojnost seniorů, ale přispívá také k šíření nepříjemných zápachů a nečistoty.
- 3. Nedostatečná výživa a dehydratace**
 - U jídla se často nedbá na individuální potřeby klientů, ať už jde o nutriční hodnoty nebo konzistenci. Mnozí tak trpí podvýživou, malnutricí nebo dehydratací, což může být pro starší a nemocné osoby život ohrožující.
- 4. Neodborná péče o zdraví**
 - O klienty se mnohdy stará nekvalifikovaný personál, který nedokáže reagovat na zdravotní potřeby jednotlivců. Nesprávné podávání léků, expirace léčiv nebo nedostatek ošetrovatelské péče mohou ohrozit zdraví obyvatel.
- 5. Neodborná sociální péče**
 - Kvůli nedostatečnému školení personálu může docházet k závažným pochybením – např. absence polohování klientů vede k bolestivým dekubitům. Rovněž péče o hygienu je často nedostatečná, což snižuje kvalitu života obyvatel.
- 6. Nejasné hospodaření s penězi a riziko zneužití**
 - Neregistrované domy často nemají transparentní systém nakládání s financemi klientů. Chybí vyúčtování, a někteří obyvatelé mohou být vystaveni riziku zneužití svých financí nebo dokladů. V minulosti byly zaznamenány případy podvodných úvěrů či převodů majetku.

Jak se vyhnout rizikům?

Pokud potřebujete pro své blízké zajistit péči, je vhodné zvážit několik možností. Existují **terénní pečovatelské služby**, které mohou péči zajišťovat přímo u klienta doma. Ta tam je doba,

kdy pečovatelská služba rozvážela obědy a zajišťovala nákupy či úklidy. Jejím prvořadým cílem je v dnešní době pomoci rodině zajistit péči tak, aby mohla své blízké opečovávat a také dochovat doma. Převládá zajištění hygieny, péče na lůžku apod. Rodiny tak mají jistotu, že je o jejich blízké postaráno odborně a v prostředí, kde se cítí bezpečně.

V případě, že je nezbytná pobytová péče, vždy vybírejte mezi registrovanými poskytovateli. Nemusíte se zaměřovat pouze na Kyjov, zkoušejte i další regiony v Jihomoravském kraji. Tyto služby podléhají kontrolám a standardům, které zajišťují kvalitu a bezpečnost.

Pokud však nemáte jinou možnost a rozhodnete se pro neregistrovanou službu, buďte velmi obezřetní. Sledujte podmínky péče a v případě jakýchkoli pochybností se obraťte na příslušný odbor sociálních věcí, který vám může poradit s dalším postupem.

Kompetentním orgánem, který neregistrované služby poskytované na Kyjovsku řeší, je Jihomoravský kraj, odbor sociálních věcí. V případě porušování práv se můžete také obrátit na Veřejného ochránce práv na emailovou adresu: neregistry@ochrance.cz. Podnět na přezkum může být směřován také na Policii ČR a to v případě prověření, zda nemohlo dojít ke spáchání trestného činu (§ 198 týrání svěřené osoby, § 148 ublížení na zdraví z nedbalosti, § 171 omezování osobní svobody, § 181 poškození vizích práv aj.).

Pečovat o důstojnost a bezpečí seniorů je zodpovědnost, kterou bychom neměli brát na lehkou váhu.

Bc. Marcela Prchalová, DiS.
odbor sociálních věcí MěÚ Kyjov